

NIEUWS- EN ADVERTENTIE-BLAD.

1862.

ZATURDAG, 17 MEI.

No. 20

Hoofd-Bureau te Padang bij van Zadelhoff & Fabritius Te Batavia bij H. M. van Dorp.

Elk wat wils.

DERDE JAARGANG.

God zij met ons!

Prijs per haljaar voor PADANG	f 7,50
„ „ „ SUMATRA	„ 10,00
„ „ „ JAVA	„ 12,50
„ „ „ NEDERLAND	„ 15,00

De prijs der Advertentiën is f 2.-- voor 10 woorden.
Bij herhaling betaalt men de helft.

Behalve het Zegel voor den Lande.

Brieven franco.

Bij deze Courant behoort één Bijvoegsel.

Aan de lezers van dit blad!

Voor weinige maanden werd het bestaan van het *Padangsch Nieuws- en Advertentieblad* bedreigd, door het afsterven van haar oprigter en Redacteur. Het werk zoo kortlings door hem aangevangen en aanvankelijk met gunstigen uitslag bekroond, moest door anderen voortgezet worden; hem komt evenwel de lof toe van het oprigten eener pers op het eiland Sumatra en de daarop gevolgde uitgifte van een weekblad.

Alhoewel dit blad op zich zelve zeer gering mag geheeten worden, is het toch menigmaal gebleken nut te stichten; de oprigter, onzen vriend R. H. VAN WIJK, Rzn, mogt zich dan ook verheugen in veler medewerking.

Door aankoop zijn de ondergeteekenden in het bezit gekomen der drukkerij en hebben daardoor regt erlangd tot uitgifte van dit blad; met vrijmoedigheid aanvaardden zij dit werk, doch bevelen zich, in de medewerking en ondersteuning van een ieder aan.

Een uitbreiding van Correspondentie, verbeterde opgave van Handels- en Scheepsberigten, zal hun grootste streven zijn, ten einde dit blad te maken, hetgeen het worden moet, een waardig orgaan van Sumatra.

Zij twijfelen geenzins aan dien steun en medewerking, want zij ondervonden het dikwerf, Sumatra is rijk om het belang te erkennen dat er bestaat om een eigen vrij en onafhankelijk orgaan te bezitten.

Wat formaat en uitbreiding aanbetreft, hopen zij later, door aanvoer van drukmaterialen in staat gesteld te worden, die geheel overeenkomstig de eischen van den tijd in te rigten.

VAN ZADELHOFF & FABRITIUS.

ADVERTENTIE.

VENDUTIE

op MAANDAG, den 19 Mei 1862.,

In de Chijneesche Kamp,

voor rekening des boedels van wijlen

H. DIEPENHORST,

bestaande uit KLEEDINGSTUKKEN, BENDIE en TUIG, KOEBEESTEN, enz.

(4) G. A. DE BRUIN gq.

Op de geannonceerde VENDUTIE

an Maandag, den 26 dezer maand, zullen als nog worden erkocht, voor rekening van den Boedel van wijlen den Heer C. INTVELD:

4 stukken goed bebouwde grond,

gelegan aan de *Oedjong Karang* en aan den weg naar *Koerau*, eekend in de meetbrieven onder Nos. 1126, 1127, 1128 en 1129.

Nadere inligtingen worden gegeven door de

Venduhouders,
DIEMONT & Co

(10)

VENDUTIE

op Maandag, den 26 dezer maand,

voor rekening van diverse belanghebbenden, in het VERKOOP-LOKAAL van de ondergeteekenden,

CHINEESCHE KAMP,

van eene groote voorraad PROVISIEN, als versch aangebragte Hammen en Rookvleesch, puike Boter van het merk v. d. L., Groenten en Vleeschen in blik, gedr. Vruchten in stopfleschen, enz., Biscuits, enz., enz.

Van LIJNWADEN, als Jaconets, Mulapollams, Lakens, Tricot's, Flanel, Tafelgoed, Toillinette, Tafelkleeden, Alkativen, Carpetten, enz., enz.

Van Speeldoozen, Orgels, Jagtgeweren, Bucksen, Pistolen, Eet- en Theeserviezen, Kinderspeelgoed, en eindelijk van goede

WIJNEN EN BIEREN.

Zij die mogten verlangen hier iets bij te voegen worden verzocht dit uiterlijk op ZATURDAG den 24 berorens, aldaar te doen bezorgen.

De Venduhouders,
DIEMONT & Co.

(11)

De aangekondigde VENDUTIE

op DINGSDAG en WOENSDAG, den 20 en 21 dezer maand, ten huize van wijlen den HoogEdelGestr. Heer

C. A. DE BRAUW,

is tot den loop der volgende maand VERDAAGD. (6)

(Voor het land.)

Debiteuren aan het VENDUKANTOOR onder de administratie van den ondergeteekende, worden voor zoo veel noodig beleefdelijk herinnert aan de tijdige voldoening van hun debet ten einde zich voor de betaling van boete te vrijwaren.

Padang, den 16 Mei 1862.

De Vendumeester,

P. SEVERIJN.

(5)

Lees hier!

De heer J. C. GIESKER particulier, wonende te Padang ten gevolge van momenteele financieele ongelegenheid buiten staat zijnde aan zijne geldelijke verpligtingen te voldoen, heeft den ondergeteekende gemagtigd zijne Crediteuren nittennoodigen, zoo als geschiedt bij deze, om op den 2den Junij aanstaande des morgens ten negen uur, hetzij in persoon, dan wel bij gemagtigde bijeen te komen ten huize van den ondergeteekende, ten einde zoo mogelijk met hen een accoord te treffen tot uitstel of surseance van betaling.

Padang, den 16 Mei 1862.

J. HOIJER.

(3)

Oproeping van Debiteuren.

De ondergeteekende, als gemagtigde van de erfgename in de onder voorregt van boedelbeschrijving aanvaarde nalatenschap, van wijlen den Heer R. H. VAN WIJK, Rzn, neemt bij deze de vrijheid heeren debiteuren voor het laatst te herinneren aan het aanzuiveren van HED. debet, vóór 30 Junij a. s. Padang, 17 Mei 1862.

J. MATTHIJSEN.

(12)

VAN OVERZEE EN HISSINK.

Heeren debiteuren dezer firma worden helcefd verzoekt hun debet ten spoedigste aan te zuiveren.

VAN OVERZEE & HISSINK, in liq.
J. VAN VOLLENHOVEN.

(1)

Het HUIS

thans bewoond

door den kapitein Thörig naast de Societeit.

(15)

Weduwe BRODIE.

A COMPTANT, wordt tegen eene zeer lage prijs te koop aangeboden, eene zoo goed als nieuwe

BENDIE.

Te bevragen bij

(7)

DIEMONT & Co.

Heeren Schoenen,

uit de fabriek van COMBET Succ.

Zijn verkrijgbaar bij

(8)

DIEMONT & Co.

ALMANAKKEN

met dames portretten tegen veel verminderde prijzen.

(14)

v. ZADELHOFF & FABRITIUS.

Ontvangen een klein doch keurig factuurtje

GOUDWERKEN.

bestaande in VEST, MANCHETTEN en HEMDKNOOPEN, VEST-KETTINGEN, MEDAILLONS, enz., tegen zeer billijke prijzen, te bezigten bij

(2)

L. J. PIERARD.

Per Zeemeew kapt Kaijser ontvingen de ondergeteekenden eene groote voorraad BEHANGS- en PAPIER, van / 0.50 tot f 2.— per rol.

(9)

DIEMONT & Co.

KARDOES- EN WIT VLOEIPAPIER,

bij

(15)

v. ZADELHOFF & FABRITIUS.

GODSDIENSTOEFENING

in de

Nederduitsche taal.

op Zondag den 18 Mei, 1862, des morgens ten 9 uur.

Padang, 17 Mei 1862.

Dingsdag avond werd door het militair liefhebberij-tooneel alhier eene voorstelling gegeven, die tot groot genoegen van de vele toeschouwers afliep.

De stukjes werden goed en vlug afgespeeld en hebben de spelers hunne oude roem gehandhaafd.

Spelers en toeschouwers zijn, naar wij vernemen, alle te vreden.

Wij hopen spoedig weder in de gelegenheid te zijn eene dergelijke genotvolle avond te kunnen slijten.

— Men meldt ons van Fort de Kock, dd. 9 Mei, het navolgende:

Was den dag van den 19den Februarij voor Fort de Kock's ingezetenen een' waren vreugdedag, toen het gold de viering van 's Konings geboortefeest, thans deed het een ieder leed de door allen beminden ingezetenen, den majoor K. G. Fritzen, door overplaatsing te zien vertrekken.

Ongeveinsd en onbaatzuchtig was dan ook aller deelname in dat aanstaand vertrek, doch achte een ieder het eene aangename pligt, door eene feestelijke bijeenkomst een afscheidsdronk te wijden aan dien geachten hoofdofficier, die, hoe betrekkelijk kort ook in ons midden, door woorden en daden zoo ruimschoots getoond heeft, met alle magt, wars van partijgeest en égoïsme, die eensgezindheid, die banden van overeenkomst te hebben willen vestigen, die zijn verblijf te Fort de Kock, tot navolging en leering van tijdgenoot en nageslacht zal doen strekken.

Dadelijk werd dan ook door h. officieren het plan gevormd

om die bijeenkomst in het societeitslocaal, dat daartoe smaakvol versierd was, te doen plaats vinden, den avond van gisteren werd daartoe uitgekozen, en ZHoogEd.Gestr en alle burger ingezetenen, leden der societeit, daartoe uitgenoodigd.

Ten 8 ure had de aanvang plaats en verzamelden men zich ten 11 ure aan een keurig souper.

Nadat door den opgetreden militairen kommandant de aanvang was gemaakt om, door een kernachtig uitgebragte toast, den majoor Fritzen, uit aller naam te bedanken voor de zoo ruimschoots geschonken welwillendheid en vriendschap, en deze toast gevoelvol door ZHEGestr was beantwoord, was hiermede als 't ware het sein gegeven, dat ieder na vermogen, het woord voeren konde.

Er werd dan ook door verscheidene sprekers, waaronder de oudste der aanwezige burger ambtenaren, gewezen op de getuigenis van dien avond, dat daár alleen waar de spreuk onzer voorvaderen "Eendragt maakt mocht" in al hare schoone en edele bedoelingen gegrondvest is, die banden van overeenkomst kunnen gesloten worden, die het sociale leven in de maatschappij tot sieraad kunnen strekken, en dat laud heil gewenscht, waar, zoo als hier, tusschen burger en militair die banden van vriendschap zoo naauw waren vereenigd.

Daarom werd door allen heil, driewerf heil gedronken op hem, die zooveel, ook als president der societeit Belvédère, heeft bijgebragt om, afgescheiden van zijne dikwijls zeer moeilijke betrekking als chef, gulle, ongeveinsde vriendschapstoon heerschende te doen zijn binnen Agams kring.

En niet alleen zijn welzijn, maar ook dat van zijne geachte echtgenoot werd gedronken.

Eerst des morgens ten 5 ure scheidde men en nam een ieder bij het heengaan de aangename overtuiging met zich, deelgenoot te zijn geweest van een waar vriendenfeest, en werd het laatste glas gedronken om zich in de voortdurende herinnering van aller vriend aan te bevelen.

JAPAN.

De consul generaal der Nederlanden bevond zich op den 22sten Januarij jl te Jokohama. Op dienzelfden dag was het gezantschap, hetwelk de Japansche regering naar Europa heeft afgevaardigd, van Jedo vertrokken aan boord van het Engelsche stoomschip *Odin*, onder bevel van den commodore, lord John Hay, die bedoelt gezantschap over Hongkong en Singapore naar Suez zal brengen.

Na een kort verblijf in Egypte zullen de gezanten verder met een Engelsch oorlogschip naar Frankrijk worden overgevoerd en hun eerste bezoek te Parijs afleggen, waarna zij Engeland, Nederland, Pruisen, Rusland en Portugal zullen bezoeken, om vervolgens met een Fransch oorlogschip naar Japan terug gevord te worden.

De Engelsche minister heeft getracht de Japansche regering over te halen om iemand van hoogen rang en wel een der landsheeren als hoofd van het gezantschap te zenden; doch hem is geantwoord, dat men geene magt had om aan een landsheer hiertoe het bevel te geven en dus genoodzaakt was geweest zoodanige personen te keizen, welke verplicht waren zulk eene buitenlandsche zending aan te nemen.

De titel van Kami welke de hoofden van dit gezantschap voeren, beteekent dan ook op zich zelve volstrekt niet Vorst, maar alleen besturen, regelen, toezigt hebben en wordt uit dien hoofde aan Vorsten en aan de Godheid gegeven, terwijl diegenen, welke door den Taikoen als hoofdbestuurders aangesteld worden, zooals de gouverneurs der Keizerlijke plaatsen, hoedanige aanstelling geen der Vorsten zich zoude laten welgevallen, dezen titel, met den naam er voor, bij hunne benoeming van den Taikoen ontvangen.

Het bovenbedoelde gezantschap en gevolg bestaat uit 23 personen

De opening van Jedo voor den handel, welke volgens de tractaten op den 1sten Januarij van dit jaar zoude moeten hebben plaats gehad, is mede door de ministers van America, Engeland en Frankrijk voor een onbepaalden tijd uitgesteld.

Onder de te Jokohama gevestigde kooplieden heerschte ontevredenheid wegens de hooge landrenten, die zij aan de Japansche regering voor de hun afgestane terreinen moeten betalen.

Oorspronkelijk was hieromtrent bij de eerste vestiging der vreemdelingen niets bepaald; te Nagasaki huurden zij huizen van Japannezen, in afwachting, dat een terrein voor hen aan den oever der baai ingedijkt zoude zijn, waarop zij zelve hunne woon- en pakhuizen zouden kunnen oprigten; te Jokohama waren de huizen van een klein visschersdorp afgebroken en was de grond, daardoor ingenomen, afgestaan aan de vreemdelingen, terwijl aan de vroegere bewoners eene andere plaats op korten afstand was aangewezen. Het terrein, aldus aan de vreemdelingen ten gebroeke afgestaan, werd door de Japansche regering opgehoogd; riolen werden gegraven en kaden benevens hoofden in zee aangelegd, terwijl te Jokohama, naarmate de behoefte aan meerder terrein zich deed gevoelen, vroegere rijstvelden en moerassen gedempt en tot het oprigten van

woningen ter beschikking der vreemdelingen gesteld werde.

Op het terrein, aldus in orde gebracht, woonde geen enkele Japannees; ook had er niemand eigendomsregten op, behalve de soeverein, die hier, even als in andere Oostersche landen, beschouwd wordt als eigenaar van den grond te zijn, welke hij slechts in gebruik afstaat.

De bezwaren, welke door de vertegenwoordigers der vreemde mogendheden tegen de vordering van den hoogen huurprijs van den grond bij de Japansche Regering werden ingebracht, mochten niets baten, dewijl haar antwoord steeds was, dat de Japansche kooplieden, die zich te Jokohama hadden nedergezet, nog hogere landrenten betaalden en dat men den eenmaal van de vreemden gevorderden prijs niet konde vermindern.

Ten einde door de Japansche Regering, die ten gevolge van de boven genoemde verbeteringen aan het terrein groote uitgaven had gedaan, niet terecht beschuldigd te worden van kwade trouw en opdat er van de zijde der Nederlanders geen hinderpaal zoude zijn om tot eene algemeene eindbeslissing te geraken, werd door den Consul-Generaal der Nederlanden het noodige in het werk gesteld, ten einde door de Nederlanders, te Jokohama gevestigd, dezelfde landrenten en op denzelfden voet aan de Japansche Regering te doen betalen, als zulks voor andere natien aldaar bepaald is.

Het huwelijk van den Taikoen is op den 10den Januarij 1862 voltrokken.

De vele treinen van landsheeren en andere aanzienlijke personen, welke bij die gelegenheid gedurende eenige dagen zich op de grooten weg naar Jedo door Kanagawa bewogen, hadden aanleiding gegeven aan de Consuls om, op verzoek der Japansche Regering, ter voorkoming van botsingen, hunne landgenooten aanteschrijven zich van den grooten weg gedurende eenige dagen te verwijderen.

Hieraan werd door dezen ook gevolg gegeven; maar de altijd durende zucht der Japansche ambtenaren om bij de bevolking een vertoon van maat over de vreemdelingen te maken, verleidde hen om de poorten te sluiten bij de wacht huizen op den weg, welke van Jokohama naar Kanagawa leidt, en den doortocht te weigeren aan enkele Europeanen, die dezen weg wilden opgaan. Spoedig werd dit bekend en bragten de Consuls hun beklag in bij den Gouverneur over deze ongepaste handelwijze, waardoor, hetgeen zij uit toegevendheid voorgeschreven hadden, den schijn zoude hebben van door dwang opgelegd te zijn.

De minister van Engeland liet zelfs weten, dat, indien de poorten niet onmiddellijk geopend werden, hij met zijn escorte en met manschappen van het in station liggende oorlogschip *Charybdis* zoude komen om ze af te breken.

De gouverneur liet hierop de poorten openen en zeide, dat het een misverstand was, uit den overdreven ijver van ondergeschikte ambtenaren ontsproten, waarna verder geene hinderpalen in den weg werden gelegd, die het vrije verkeer konden belemmeren.

De Japansche regering is weinig ingenomen met het escorte van 12 ruiters en een officier, waardoor de minister van Engeland zich laat vergezellen en heeft er reeds herhaaldelijk op aangedrongen, dat dit escorte terug gezonden zoude worden.

De Engelsche minister heeft echter geweigerd daaraan te voldoen.

Behalve dit escorte heeft de minister van Engeland, zoowel te Jokohama, als wanneer hij zich te Jedo bevindt, eene wacht van mariniers bij zich aan huis.

De minister van Frankrijk heeft zich eveneens een escorte gevormd van 12 manschappen en een officier van het oorlogschip *La Dordogne*, welke hij van paarden en uniform heeft voorzien, terwijl hij mede eene wacht van matrozen van dien bodem aan huis heeft.

Gedurende de maand Januarij jl. ging zoowel te Nagasaki als te Jokohama weinig om in den handel.

Thee werd echter steeds in groote hoeveelheid uitgevoerd en wel rechtstreeks naar Europa, nadat men Chinese werklieden te Jokohama heeft laten komen, om ze op nieuw te bereiden, sorteren en verpakken.

Ruwe zijde bleef mede een voornaam artikel van uitvoer.

De gedrukte toestand van den invoerhandel was gedurende den loop van Januarij niet verbeterd en de groote hoeveelheid dollars, welke onophoudelijk, vooral te Jokohama, wordt aan gevoerd, toont genoegzaam aan, dat het verbruik van Europeesche artikelen verre is van op te wegen tegen den uitvoer van Japansche producten.

Gedurende diezelfde maand werden te Jokohama ingeklaard 3 en uitgeklaard 2 schepen, onder Engelsche vlag.

[Jura Ct]

Nederland.

Zoo als bekend is hebben aan de voormalige Geldersche academie, te Harderwijk gevestigd, gestudeerd de beroemde geleerden Boerhave en Linnaeus; beide zijn aan die academie tot

doctoren in de geneeskunde bevorderd en beide, hoewel op verschillende tijdstippen, daar gepromoveerd; hadden tot hunne leermeesters de uitstekende hoogleeraren „de Gorter,” vader en zoon, aan die academie verbonden. Dit merkwaardig feit werd in de laatste raadsvergadering door den heer dr. Croes ter sprake gebracht, op wiens voorstel de raad niet algemeene stemmen besloot, om in den muur van den voormaligen *hortus medicus* een steen te plaatsen, met het volgende opschrift: *Hermanus Boerhave en Carl Linnaeus, te dezer stede tot doctoren in de geneeskunde bevorderd, botaniseerden hier onder de leiding des hoogleeraars de Gorter.*”

— Het aantal studenten aan het Atheneum te Amsterdam is in de laatste jaren gaandeweg verminderd, en de curatoren dier inrigting getuigden dan ook in een brief aan het dagelijksch bestuur der gemeente, dat zij de oprigting van een atheneum niet zouden voorstellen, als het niet bestond. Intusschen zal de stedelijke schatkist in dit jaar nog f 7500 besteden ten dienste van het hooger onderwijs.

— De twist tusschen het studentencorps en de directie van de societät *Harmonie* te Groningen is geëindigd. Het schriftelijk verzoek van eenige honderde ingezetenen aan het studentencorps, om de *Harmonie* weder te bezoeken, is in eene vergadering door den senaat bevestigd, na levendige discussien, met groote meerderheid aangenomen.

— Te Assen is een jong mensch overleden aan eene slaapziekte. Kort voor zijn sterven werd hij wakker. Op de vraag: of hij nog iets begeerde, vroeg hij om een predikant. Toen deze kwam sloop hij weder. Door zeer sterk geproefd werd hij wakker en bleef in dien toestand, tot dat het gebel gedaan was. Hij sloop weer in, en — stierf. Aan dezelfde ziekte is dt aldaar ook eene vrouw. Zij sloop eergisteren reeds den derden dag achtereen.

— Naar men zegt heeft te Wischoten eene fijne ophijterij plaats gehad. Bij een zekeren koopman G komt de vrouw van een zoogenaanden poldergast, om vijf en twintig ponden gort te koopen. Toen de gort door den koopman gewogen is haalt de vrouw eene groote kan of kruik te voorschijn, en zegt tegen den koopman: „Gij moet mij het hier „maar in doen.” „Wat,” zegt de koopman, „in die kruik?” „Och ja,” zegt de vrouw, „dat ben ik zoo gewoon, maar om het strooijen voor te komen, als er iets voortbij mogt vallen, wil ik de kruik maar in mijn voorschoot houden.” Toen de gewogene gort in de kruik is, doet de vrouw de stop er op, zet haar op de toonbank, en zegt tegen den koopman: „ik laat mijne kruik nog een oogenblik hier; ik heb nog een kleine boodschap te verrigten, dan zal ik u betalen en mijne kruik meenemen.”

Toen de vrouw weggegaan was, wil de koopman de kruik die hem in den weg staat, op eene andere plaats zetten, maar is hoogst verwonderd toen hij voelt dat deze zóó ligt is; hij bezielt haar naauwkeurig en ontdekt dat er geen bodem in is. Nu moet ik, zegt de koopman in al mijn verdriet toen lagchen; zoo fijn ben ik nog nooit bedrogen. De vrouw is met de gort in haar voorschoot heimelijk verdwenen.

Berigten van gemengden aard.

De heilige stad der Mahomedanen, Mekka, is door een geweldige onweder zwaar geteisterd. In een brief aan den mollah te Beyruth wordt daaromtrent het volgende gemeld: Den 16den December werd de lucht op het midden van den dag eensklaps donker en ontstond er onmiddellijk daarna eene geduchte donderbui, vergezeld van een zoo zwaren regen, dat de straten en wegen weldra letterlijk overstromd waren. De Elksenstralen sloegen een paar malen zoo hevige op den nabij gelegen berg neder, dat geheele brokken daarvan afgescheurd werden en er van boven zulk een stroom water naar de stad vloeide, dat de ingezetenen allen genoodzaakt waren naar het bovenste gedeelte hunner huizen de vlugt te nemen. Een aantal Mahomedanen namen de wijk naar den tempel van den profet, doch ook dit gebouw had zooveel te lijden, dat 18 dezer vlugtelingen aldaar spoedig den dood hadden gevonden. Door het water is de aldaar aanwezige gewijde verzameling van schrifturen grootendeels vernield, terwijl een aantal gouden en zilveren werken insgelijks verloren zijn geraakt. De schade in de moskee, alleen wordt op minstens 2½ miljoen piasters begroot. In de stad zijn 500 huizen ingestort, waarbij een groot aantal der bewoners zijn ongekomen. Eerst den, derden dag is het water, begonnen te zakken, waarna de aangerigte verwoesting zich nog duidelijker vertoonde. Ook de stad Djedda heeft veel van het onweder geleden.

— Een neef van den graaf Legenfeld, minister van colog, werd eenige dagen geleden van de jacht terugkeerende, door twee wolven aangeast. De koetsier zette de paarden zoo veel doenlijk aan, ten einde dit gedierte te ontkomen, terwijl de jonge graaf zijn jachtgeweer met plubbelen-loop en zijne pistolen op de wolven loste. Door eene onbekende oorzaak viel hij uit de slede, zonder dat de koetsier het merkte. Eerst later ontwaarde de bediende hetgeen had plaats gehad; terstond keerde

hij om en volgde het vroeger bereden spoor, tot dat hij het lijk van zijn meester vond, zoodanig misvormd door de vraatzuchtige dieren, dat er nauwelijks een menschelijk overblijfsel in was te herkennen.

— Het bericht, dat de speelbank te Baden Baden in het volgende seizoen zou ophouden te bestaan, is van grond onthloot. Het contract met den pachter is van kracht tot het jaar 1870. Eene verbreking daarvan door den staat, zou slechts tegen een aanzienlijke schadeoostelling plaats kunnen hebben.

— De hoogeschool te St. Petersburg is voor sommige leer vakken weer geopend; voorts zijn eenige andere maatregelen ten aanzien dier universiteit genomen, waaruit men met grond mag opmaken, dat de universiteit weldra geheel en al zal worden geopend. Zoo heeft de keizer bepaald dat de professoren en andere onderwijzers en beambten der hoogeschool in hunne vorige betrekkingen zullen worden hersteld; dat de lessen in de Oostersche talen op nieuw zullen beginnen, met regt voor de vroegere studenten om die bij te wonen; dat eene tijdelijke commissie, onder voorzitterschap van den vorigen rector, in werking zal komen om de administratie der hoogeschool waar te nemen; dat de staat dezelfde kosten als vroeger ten behoeve der akademie beschikbaar zal stellen. Verder is bepaald, dat de lessen der overige vakken vooreerst nog niet in het gebouw der akademie zullen plaats hebben, doch dat ze vervangen zullen worden door openbare cursussen van dezelfde hoogleeraren in het raadsnis.

Ramp te Hartley.

Er zijn uit North Shields berichten ontvangen, waaruit blijkt dat de instorting in de steenkolenmijn van Hartley New Pitt, in treurige gevolgen, de noodlottigste voorvallen van dien aard overtreft, waardoor de mijndistricten in de laatste jaren werden getroffen.

Op 24 Jan. namelijk was de opening in zooverre voltooid, dat men in de mijn kon nederdalen. Drie arbeiders stegen dan ook af en vonden na weinig tijds reeds het lijk van een hunner makkers. Reeds op die diepte was de atmosfeer zoo drukkend, dat minder kloeke werklieden dan dit drietal waren, den moed om verder te gaan, reeds zouden hebben opgegeven. Toehielden zij vol, tot zij genaderd waren aan de plek, waar, naar men gissen kon, de vroegere ingang tot de mijn zich had bevonden. Hunne meening bleek juist te zijn; op vreeselijke wijze werd ze bewaarheid: eene breedte rei van lijken wees hun den weg aan, langs welken de bedolvenen uitkomst en levensbehoud hadden gezocht. Voor den oogenblik wist men genoeg. Zij gaven het teken en de onheilspellende boodschappers stegen omhoog om verslag van hunne bevinding te geven. Weinig tijds later waren de gewone maatregelen genomen om, zoo noodig nog hulp te brengen, of waar die overtollig mogt blijken, omdat de dood niemand had gespaard, een rapport van deskundigen te kunnen opmaken. Langs den nu gebaanden weg ging men verder. Alle levend begravenen werden teruggevonden; niet een hunner was door den dood gespaard. 215 Lijken hield dit groote graf op eene betrekkelijk beperkte ruimte geborgen. Uit de houding der ongelukkigen bleek dat de dood hen niet alleen weinig tijds na de instorting reeds moest hebben getroffen, maar ook dat zij hun rampzalig einde bijna dadelijk hebben voorzien. Men trof daar huisgezinnen aan, die arm in arm gestrengeld, het leven met den dood hadden verwisseld. De vader hield zijn zoon, de ouderen broeder den jongeren omklemd. Men vond er makkers bij arbeid en spel en dans, die in 't laatste oogenblik elkaar de hand schenen te hebben gereikt, als ten afscheid voor dit leven. Ook bij de paarden was geen spoor van leven meer te bespeuren. Over 't gelaat van het grootst aantal der slagtoffers lag een vredige rust verspreid. 't Scheen wel of ze waren ingeslapen. Aan velen echter was het zichtbaar dat ze hevig geworsteld hadden met den ongeziene vijand. Men zag armen opheven tegen den waud van het reusachtige graf, als had men geloofd dat de vuist van den forschen werkman krachtig genoeg was om dien te verbrijzelen. De atmosfeer in de mijn was zoo verpestend, dat die op last der geneeskundigen weldra moest worden verlaten. Het laat zich aanzien, dat er nog verscheidene dagen zullen moeten verlopen, eer de opening zoo breed zal zijn, dat een genoegzaam versche luchtstroom de plek bereiken kan, van waar de lijken moeten worden opgehaald.

De koningin heeft aart de bevolking der plaats een brief gezonden, waarin H. M. haar innig leedwezen uitdrukt over de ramp die deze plaats heeft getroffen en hare ondersteuning toezegt in al wat gedaan zal worden, om het lot der nagelaten betrekkingen, van de slagtoffers zooveel mogelijk te verzachten.

De slagtoffers van de ramp hebben nagelaten 103 weduwen, 237 kinderen, 27 moeders die vanden arbeid hunner zonen leefden, 16 grootouders en 9 kleinkinderen die langs denzelfden weg werden onderhouden. Overigens nog een

aantal anderen, die het rampzalig uiteinde hunner betrekkingen broodeloos maakte. Het totale cijfer der ten gevolge van het gebeurde armulastig gewordenen is niet minder dan 407.

De revenuen van een kapitaal van £ 17,000 zullen noodig zijn om die allen te kunnen onderhouden. Men tracht dat bedrag dan ook te verzamelen. Reeds is een aanzienlijk bedrag te dien einde bijeengebragt.

Bladvulling.

Iemand onder de pantoffel schrijft ons— «voor het huwelijk, dacht ik dat alles, in dien staat, zonneshijn zoude wèzen, maar nu helaas! ondervind ik dat alles maneschijn is!»

«Toen ik jong was» — zeiden de mannen dat ik betooverend was, en nu dat mijne bekoorlijkheden verdwenen zijn, «zeggen zij, dat ik zoo leelijk ben als eene tooverheks!» «Heh! wat zijn die mannen toch onbestendig!»

HANDELSBERIGTEN.

AAN- en UITVOER te Padang van den 10 tot en met den 17 Mei 1862.

Aanvoer.

Van Batavia per Deensch schip Arab, gezagt. J. Bruhn.
57 balen stroozakken, 2 pakken stroogaren Paine, Stricker & Co.
Van Amsterdam per Nederl. schip *Pertinax* gezagt. W. C. Hageman.
1 kist diverse, *Blauwropot*. 1 kist idem., *J. K. Hessig*. 1 kist diverse, van *Warmelo*.
1 kist idem., *Grobbee*. 1 pak diverse, *J. Ibbink*. 1 kist idem., *Koopmans*. 10,000 pa.
roode dakpannen, van *den Broeke*. 1 kist diverse, *Stricker*. 1 kist diverse, *Andriessen*.
2 kisten idem., *Jacobson*. 1 pak diverse, 1 kist monsters, 10 kisten manufacturen,
Purois & Co. 9 kisten manufacturen, 1 kist monsters, *Dunmler & Co.* 60 kistjes spir-
ritus, 500 kelders genever, *Paine*, *Stricker & Co.* 16 kisten en 5 balen manufacturen,
Nommensen. 100 vaatjes boten, 75 manden selterswater, order. 1000 kelders genever,
175 kisten bier, 10 oxhd. wijn, order. 300 kistjes diverse dranken, *Gezjoerdar*. 25
kistjes bitter, 30 kisten besen genever, 24 kisten manufacturen, 1 verzegeld pakje,
10 balen manufacturen, 4 monster kistjes, 1 kist koperen sloten, 4 kisten behangsel
papier, 25 vaatjes soodwit, 10 vaatjes zinkwit, 100 pullen lijnolie, 20 oxhd. azijn, 65
manden aardewerk, 30,000 pees dakpannen, 20,000 staks metzelsteenen, *H. van Hje-
kevoersel & Co.* 26 tonnen teer, 10 kisten rum, 40 kisten provisien, 1 kist regaan, 20
kisten gedr. vruchten, 8 kisten chocolaad, 10 kisten gedr. provisien, 20 vaatjes zink-
wit, 25 vaatjes krijt, 80 oxhd. azijn, 200 manden bier, *D. Hissink Jr. & Co.* 25 kisten
manufacturen, 4 monster kistjes, 50 kistjes kaas, 150 vaatjes boter, 8 kisten
papier, 24 kistjes portwijn, 1 kist gouddraad, *P. van Oversee & Co.*

Uitvoer.

Naar Samarang per Ned. Ind. bark *Justina*, gezagt. H. A. Drehsahl.
3500 pikols rijst, 25 pikols was, 700 pikols benzoin, 170 thals stougaard, f 7000. — ko-
peren pasmunt. *Tjan Boenke*.
Naar Poelo-Pinang per Engel. schoener *Analisa*, gezagt. *Sichadje Aking*.
600 pikols rijst, 50 corges bl. moeries, 25 corges europ. sarongs, 60 pikols zw. ijzer,
64 corges batik doeken, 5 corges batik slendangs, 2 corges europ. shavils. *Sichadje
Aking*. 50 pees madapollams. *Dunmler & Co.* 50 vaatjes staal. *Purois & Co.*
Naar Batavia per Ned. Ind. schoener *Maria Catharina*, gezagt. Soeboejong Tenga.
1700 pikols rijst, 8000 rollstjes rookbladeren, 2 battak paarden. *Siebs Jonj Tenga*. 25
pikols koffij, 92 pikols rijst, 3 pikols notenmascaat. *Tan Ketyang*.
Naar Amsterdam per Nederl. bark *Sir Robert Peel*, gezagt. J. J. Lange.
3950 pikols koffij, 195¹/₂ pikols kassia, 68¹/₂ pikols rotting, 1255 pees runterhuiden,
139 pees buffelhuiden, 5 kelders laganolie. *Agent NIM.*

SCHEEPSBERIGTEN.

AANGEKOMEN.

Den 14 Mei. Deensch bark *Arab* gezagt. J. Bruhn, van Batavia den 27 April 11.
Den 14 Mei. Z. M. korvet *Pallas*, kapt. luit. ter zee J. van Gogh van Tikoe den 13
dezer. (Vertrok sedert om de Zuid.)
Den 14 Mei. Ned. bark *Pertinax*, gezagt. W. E. Hageman, van Amsterdam, den 29
December 1861. Passagiers J. L. Nomenzen en Mejufvrouw G. A. Malga.

VERTROKKEN.

Den 12 Mei. Ned. Ind. schoener *Maria Catharina*, gezagt. Soeboejong Tenga, naar Batavia.
Den 13 Mei. Ned. Ind. bark *Justina*, gezagt. H. A. Drehsahl, naar Samarang.
Den 15 Mei. Ned. bark *Sir Robert Peel*, gezagt. J. J. Lange, naar Amsterdam. Passa-
giers eenige gepasporteerde militairen.

ZEILKLAAR.

Ned. Ind. brik *Lina*, gezagt. Tan Tjenggie, naar Samarang.

TER REEDE LIGENDE SCHEPEN OP HEDEN.

Deensch bark <i>Arab</i>	gezagt.	J. Bruhn.
Ned. bark <i>Pertinax</i>	•	W. E. Hageman.
Ned. bark <i>Zeeme-zuw</i>	•	Katjer.
N. I. brik <i>Lina</i>	•	Tan Tjengje.

AAN- en UITVOER te Priaman gedurende de maand April 1842.

Aanvoer.

Van Padang.

150 stuks ongebl. katoen, 25 corges bl. moeries, 498 stuks wit katoen, 400 stuks long-
cloths, 1000 stuks madapollams, 25 corges europ. kat. tjandies, 75 stuks chitzon, 1
corg. boeg. sarongs, 1 pikol zinkbladen, 30 pakken beng. zeep, 10 dozijn europ. kat.
pajongs, 110 pikols natte indigo, 4 pikols gedr. visch, 9 pikols pinangnoten, 150 sts.
goenie zakken, 300 krandsjans. java tabak, 4 pikols poeder suiker, 4 dozijn roode
wijn, 15 dozijn bier, 12 kelders genever.
Van noordelijke Havens onder Nederl. gebied.
36 corges bl. moeries, 7 corges stj. kat. broeken, 200 stuks beng. goenie zakken, 5 pi-
kols zw. dammer, 4 pikols chin. aluin, 170 pikols schulpen, 3 pikols gedr. visch, 10
pikols roko bladeren.

Van Atjin.

10 pikols karbouw huiden, 4 pikols gom-elastiek, 180 pikols zw. peper.

Uitvoer.

Naar Padang.

57 pikols rijst, 30 pikols idjoe touw, 5 pikols gom-elastiek, 1 pikol gambier, 10 pi-
kols soelle, 550 bossen bindrotting.
Naar noordelijke Havens onder Nederl. gebied.
2970 pikols rijst, 52 corg. bl. moeries, 2 corges placat sarongs, 5 corges bogor sarongs,
75 pikols zw. ijzer, 14 krandsjans java tabak, 16 pikols gambier, 8 pikols saka sui-
ker, 120 bliken europ. beschuit, 4 pikols idjoe touw.
Naar Atjin.
510 pikols rijst, 49 pikols gambier, 20 corg. bl. moeries, 8 corg. batav. batik slendangs,
3 pikols kanceel.

Van elk artikel in dit nummer voorkomende, en niet door anderen geteekend,
stellen zich voor de wet als schrijvers bekend de uitgevers.

BIJVOEGSEL,

behoorende bij het *Pad. Nieuws en Adv. blad*
van *Zat. 17 Mei 1862, No. 20.*

ALGEMEEN OVERZIGT.

Rotterdam, 7 Maart.

Het ministerie Ricasoli is gevallen en heeft voor een kabinet Ratazzi plaats gemaakt. Men kon dat verwachten. Sedert lang was het ondermijnd en toch zou het er waarschijnlijk nog niet zoo spoedig toe gekomen zijn, indien de toenadering van het kabinet tot de comités van het providement de gematigde partij geen vrees aangejaagd en invloedrijke leden dier partij in de gelederen der oppositie gebragt had. De eischen van die comités gingen dan ook in den laatsten tijd van dag tot dag verder: men wilde Mazzini terug roepen, men wilde à tout prix op Rome losgaan en wat dies meer zij. Ook tusschen koning Victor Emanuel en Ricasoli moet al sedert lang niet de beste verstandhouding bestaan hebben.

De Engelsche dagbladen zijn alles behalve ingenomen met deze verandering van regering. Zij vermoeden eene arrière pensée bij den koning en geven niet onduidelijk de vrees te kennen, dat het nieuwe kabinet wel eens met Frankrijk zou kunnen heulen, speciaal om Rome voor den afstand van eenig stuk Italiaansch grondgebied te koopen; b. v. van het eiland Sardinie. Wij gelooven echter dat die vrees voorbarig is. Het nieuwe kabinet zal zich althans vooreerst aan eene dergelijke manoeuvre niet wagen. Niets is in Italië zoo impopulair als het denkbeeld van zulk een afstand.

Parijs verkeert sedert eenige dagen in een staat van ongewone beweging. Keizer Napoleon had den maarschalk de Montauban, graaf de Palikao, met een majoraat ten bedrage van fr. 80,000 jaarlijks willen begiftigen, en deswege een voorstel aan de wetgevende vergadering aangeboden, wier commissie met eeparigheid van stemmen de verwerping van dit voorstel heeft aangeraden. De Engelsche dagbladen beschouwen deze gebeurtenis als de gewichtigste, die sedert 1832 in Frankrijk heeft plaats gehad. De keizer, gewoon dat de vergadering in alles zijn wil volgt, verwachtte geen oppositie en nam de zaak zoo hoog op, dat er aanvankelijk sprake was van de ontbinding der vergadering. Z. M. schijnt echter nog in tijds tot betere gedachten gekomen te zijn en heeft de wijste partij gekozen, namelijk, om het ontwerp in te trekken. Bij de spanning die dit conflict teweeg brengt, komt eene gebeurtenis van een geheel anderen aard, maar die niet minder beweging veroorzaakt. De hoogleeraar in de Hebréuwsche taal en letterkunde bij het collège de France, te Parijs, de heer Renan, een uitstekend geleerde, is in zijne betrekking geschorst, omdat hij, naar de meening des ministers van openbaar onderwijs, denkbeelden heeft ontwikkeld, krenkend voor het geloof der Christenen. Dit bragt in de eerste plaats de studenten op de been, die voor der hoogleeraar partij kozen en veroorzaakte, wat erger is, eene ongewone beweging in de periodieke drukpers, die de zaak van alle kanten bediscussieerde, meestal alles behalve gunstig voor de regering.

Onder de dagbladen van de laatste categorie redeneert o. a. de *Temps* zeer juist. De staat, zegt dit blad, is tegenwoordig in zake van geloof regtens en feitelijk onbevoegd. Regtens, omdat het beginsel van vrijheid in geloof in 1789 heeft gezegevierd en feitelijk, omdat de minister spreekt van krenking des geloofs, terwijl er slechts sprake is van bijzondere overtuiging. De regering had mogelijk — en dit is het gevoelen van alle verlichten en verstandigen in den lande — den heer Renan niet moeten aanstellen, maar hem eenmaal aangesteld hebbende, had zij hem niet moeten schorsen. Nog worden de moeilijkheden der regering vermeerdert door de Romeinsche kwestie. De discussien die over dit onderwerp in den senaat plaats hadden, hebben zich wel door meerdere kalnte dan verleden jaar gekenmerkt, maar waren toch soms kras genoeg. Zij waren althans niet geschikt om de achting voor het bewind te verhoogen, dat beurtelings de partij, welke de wereldlijke magt des pausen gehandhaafd wil zien en de voorstanders van Italië's eenheid vleit of van zich afstoot. Zoo sprak namelijk de bekende publicist Laguéronnière, vroeger een geheel andere zienswijs toegedaan, ten gunste van het wereldlijk gezag, terwijl prins Napoleon de beginselen der Fransche revolutie verdedigde en met den meesten ernst op de ontruiming van Rome aandrong. Ieder begrijpt, dat dit alles slechts spel is en dat en aan redenaars als Laguéronnière en aan prins Napoleon, in het Elysée gedictieerd wordt wat zij te zeggen hebben. Hoe dit zij, het adres is onveranderd aangenomen, zonder veel oppositie tegen de zinsnede betreffende de Romeinsche kwestie, die eene afkeuring inhoudt

van de houding der plaatselijke regering, hetgeen — uit het oogpunt van Italië beschouwd — een vooruitgang is. Waarschijnlijk heeft de belofte dat de regering hare troepen vooreerst nog te Rome zou laten, dit ligchaam toegeevender gemaakt, welligt ook dat de gisting die te Parijs heerscht, er het hare toe heeft bijgedragen.

Overigens heerscht onder de geringere volksklasse in Frankrijk, groote ontevredenheid wegens de verhooging der belastingen en ook omdat het met handel en nijverheid zoo slecht gaat, en duizenden zonder brood zijn. In sommige districten is de nood ten toppunt gestegen. De regering doet al wat mogelijk is om in de behoeften der armen te voorzien, maar wat zijn zulke palliatieven tegenover een algemeenen teruggang? Daarbij gaat het met de conversie ook niet zoo als men gehoopt had en de vrees, dat deze ten slotte zou kunnen mislukken, brengt het gouvernement in groote verlegenheid.

De zaken in Mexico gaan niet zoo vlot als sommigen eerst verwacht hadden en daarmede geraakt de kandidatuur van den Oostenrijkschen aartshertog Ferdinand Max eenigzins op den achtergrond. Naar men ons uit Weenen schrijft, wordt die kandidatuur op dit oogenblik nergens ijveriger ondersteund dan te Rome. De kardinaal Anthonelli moet zich ernstig met die zaak bezig houden en de rol van bemiddelaar tusschen het hof van Rome en Mexico op zich genomen hebben. Overigens weinelt het te Rome op dit oogenblik van Mexicanen, waaronder zich vele bisschoppen en aanzienlijke families bevinden, die wegens den tegenwoordigen verwarde toestand van hun vaderland, zich voor eenigen tijd in de Tiberstad gevestigd hebben en een fabelachtigen rykdom ten toon spreiden.

De redevoering door Napoleon in den Franschen senaat gehouden, heeft te Weenen een diepen indruk gemaakt. De ondervinding heeft geleerd, dat er in hetgeen door den prins wordt gesproken, altoos iets is, dat overeenkomt met de inzichten van den keizer; en is nu ditmaal ook maar een derde van het door den prins gegeven programma juist, dan laat het zich gemakkelijk begrijpen, dat de Oostenrijksche regering er alles behalve door gesticht is, vooral niet door de formele oorlogsverklaring aan de tractaten van 1815. — Wat overigens de binnenl. aangelegenheden in Oostenrijk aangaat, wel heeft men er den 26sten Febr. het verjaringsfeest der ten vorigen jare afgekondigde zoogenaamde constitutie gevierd, maar die feestviering had niet plaats in Hongarije, Croatie, Gallicie, enz en te Praag weigerde de bisschop er de hoofdkerk voor af te staan. Ook aan den feestmaaltijd, te Weenen door de leden van den engeren rijksraad gehouden, waren van de geheele regterzijde van het huis der afgevaardigden slechts twee leden aanwezig en van de feodale partij van het heerenhuis was niemand verschenen. De zechische en Poolse leden protesteerden door hunne afwezigheid. Ook het aandeel, dat de bevolking te Weenen in de feestviering nam, was niet groot.

In Pruisen gaat het niet goed. De regering, weifelende als zij langen tijd was tusschen de feodale partij en het volk, schijnt den reactionairen weg op te willen en verliest meer en meer hare achting zoowel buiten als binnenslands. Eene voorbeeldeloze besluiteloosheid kenmerkt al wat zij doet en heeft zelfs Oostenrijk den moed gegeven, om eene houding tegen Pruisen aan te nemen, krenkend voor de eigenliefde der natie, die zoo gaarne met kracht tegen de Habsburgers zou optreden en de slaauwheid en halfslachtigheid der regering veracht. Daarbij komt nog de oneenigheid tusschen het huis der afgevaardigden en de regering over de vermeerdering van het leger, welke de regering tegen het gevoelen der volksvertegenwoordiging en van alle verstandigen in den lande wil door-drijven; een geschil dat vermoedelijk tot eene ontbinding van de vertegenwoordiging zal leiden. De verwachting dat Pruisen Italië erkennen zou, was voorbarig; de koning consequent als hij is in het weifelen, heeft zich na veel wikkens en wegens aan de zijde van die raadslieden geschaard, die meenen dat het nog te vroeg daartoe is.

In de Duitsch-Deensche kwestie valt geen eigenlijk nieuws te melden. Volgens de *Neue Preus. Ztg.* bevestigt het zich, dat door Pruisen den 1sten en door Oostenrijk den 14den Febr. jl. eene nota tot Denemarken is gerigt, waarin zeer categorisch wordt gevraagd, of Denemarken zich gebonden acht door de tractaten van 1831 en 1832, ten opzichte van de Deensch-Duitsche hertogdommen, of niet.

De militaire opstand in Griekenland is nog alles behalve onderdrukt. Wel zijn de tijdingen, over Munchen ontvangen, vrij gunstig, maar van andere kanten luiden ze minder voordelig. Het schijnt dat men onder alle klassen der bevolking tegen de regering ingenomen is.

